

**COMITETUL EUROPEAN AL REGIUNILOR
DELEGAȚIA ROMÂNIEI**

www.cor-romania.ro

PROCES-VERBAL

al ședinței delegației României la Comitetul European al Regiunilor (CoR), organizată în marja celei de-a 151-a sesiuni plenare a CoR

încheiat astăzi, **11 octombrie la Bruxelles**

Ședința Delegației României la CoR, întrunită la **11 octombrie 2022**, între orele 13.00 – 15.00, la sediul Reprezentanței Permanente a României pe lângă UE, a fost condusă de către domnul Alin-Adrian NICA, președintele Consiliului Județean Timiș, în calitate de președinte al delegației naționale.

În conformitate cu subiecte înscrise pe ordinea de zi a ședinței delegației, **prezentul proces verbal reprezintă o sinteză a discuțiilor.**

Având în vedere constrângerile legate de timp ale celor doi invitați speciali, ședința delegației a început cu **punctele 9) și 10) de pe ordinea de zi**, respectiv discuțiile cu ministrul investițiilor și proiectelor europene, dl Ioan Marcel Boloș și cu E.S. dna Iulia Matei, Reprezentantul Permanent al României pe lângă UE.

Președintele delegației, dl Alin-Adrian Nica, președintele CJ Timiș, a mulțumit, în deschiderea ședinței, E.S. dna Iulia Matei pentru ospitalitatea Reprezentanței Permanente a României pe lângă UE (RPRO), precum și ministrului investițiilor și proiectelor europene, dl Ioan Marcel Boloș, de a fi acceptat să participe.

Cele două subiecte de interes pentru delegație ridicate de președintele delegației au fost: stadiul discuțiilor privind aderarea României la spațiul Schengen; al 8-lea raport al Comisiei Europene privind coeziunea economică, socială și teritorială – rolul nivelului local/regional în gestionarea fondurilor structurale și de investiții post-2027.

În acest context, președintele delegației a informat colegii despre faptul că în ziua precedentă s-a întâlnit cu președintele delegației Regatului Țărilor de Jos (Olanda) la CoR pentru a-i solicita efectuarea de lobbying instituțional, pe toate căile posibile, în vederea aderării României la spațiul Schengen.

E.S. dna ambasador Iulia Matei, a precizat că este onorată de a găzdui ședința delegației României la CoR (DR-CoR), aceasta reprezentând o continuitate a precedentei întâlniri,

plecând de la premisa că o conlucrare eficientă între RPRO și DR-CoR este una care să poată promova interesele României.

În esență, E.S. dna Iulia Matei, a menționat următoarele:

- vizita de lucru extrem de importantă la Bruxelles a dlui ministru Boloș se înscrie în contextul politicii de coeziune, implementarea PNRR și REPowerEU: energie la prețuri accesibile, sigură și durabilă pentru Europa, și de aceea o discuție pe tema celui de-al 8-lea raport al Comisiei Europene privind coeziunea economică, socială și teritorială este binevenită, dl ministru urmând să abordeze aspecte concrete privind implementarea;
- în ceea ce privește aderarea României la spațiul Schengen, E.S. dna Iulia Matei a precizat că: demersurile diplomatice sunt intense în acest moment, obiectivul României fiind nu numai să se reia discuțiile dar și ca acestea să se finalizeze cu o decizie pozitivă pentru aderare; garanții nu există în acest moment; executivul implicat din România (MAE și MI) este în contact permanent cu toți partenerii europeni; în acest moment se poartă discuții inclusiv tehnice, pentru că dacă România nu a fost admisă încă în spațiul Schengen, ea s-a aliniat în mod constant la evoluțiile acquis-ului Schengen, spațiu în care România a funcționat până acum, *de facto*, nu *de jure*, neavând decizia politică; România a demonstrat că gestionarea atât a frontierei externe cu UE, cât și reacția rapidă și implicarea solidară în contextul războiului din Ucraina, pot constitui considerente noi de discuție din perspectiva contribuției reale în materie de solidaritate și responsabilitate a unui stat membru la nivel european în contextul de criză; au fost folosiți bani naționali pentru gestionarea migranților, un efort consistent, care a fost făcut de statul român, care a arătat astfel că poate gestiona și răspunde colectiv unei agresiuni inimaginabile în secolul XXI; toate eforturile României nu se pot înscrie în afara discuțiilor privind politica de coeziune, și gestionării fondurilor la nivel european; în mod recurent, atunci când este nevoie de fonduri în situații de criză, tendința UE este, de regulă, ca și în cazul crizei COVID, de a apela la fondurile destinate politicii de coeziune; România a insistat mereu că este o abordare eronată, reamintind menirea politicii de coeziune, orice gestionare a crizelor trebuind să fie finanțată din alte surse; aceasta nu înseamnă că România nu ar trebui să fie mult mai eficientă în folosirea fondurilor europene, deoarece viitorul politicii de coeziune depinde de exemplul fiecărui stat membru; practic, viabilitatea și succesul acestei politici depinde de performanța statelor membre, aceasta însemnând dovada că fondurile disponibile au fost cheltuite; realitățile legate de convergența economică între statele din Europa centrală și cele vestice sunt încă mari, în consecință, faptul că România susține că are nevoie de această politică de coeziune, nu este doar „un moft”, ci este o necesitate ancorată strict în realitățile României.

DI Ioan Marcel BOLOȘ, ministrul investițiilor și proiectelor europene, a menționat, în deschiderea intervenției sale, că sarcina de a discuta despre implementarea PNRR nu este deloc ușoară. A participat la ultima reuniune informală din iunie, când s-a discutat despre cel de-al 8-lea raport privind politica de coeziune, dar acum se discută despre perioada de programare 2014-2020, deși ne interesează și ce se va întâmpla în viitor cu viitoarele noastre programe operaționale, și demersurile care se fac pentru ca să putem accesa fondurile – 45 miliarde de euro, ceea ce înseamnă un buget aproape dublat față de ce a

fost în perioada de programare 2014-2020; responsabilitatea crește deci pe măsură, trebuind să fim foarte operativi pentru ceea ce înseamnă gestionarea de programe, aprobarea lor, și ulterior, accesul la aceste fonduri; în cel de-al 8-lea raport privind politica de coeziune, se discuta despre închiderea perioadei de programare 2014 -2020, dar, deși acest aspect este trecut cu vederea destul de ușor, el afectează în mod direct beneficiarii; dar vestea bună este că valoarea proiectelor care se pot „faza” a scăzut de la 2 milioane de euro la 1 milion de euro, deci practic dacă există proiecte sub 1 milion de euro, acelea nu se pot „faza”, ci urmează să fie implementate sau declarate, după caz, nefuncționale; ghidul de închidere este încă în proiect, urmând să fie aprobat curând, trebuind să fie adoptat și cadrul instituțional necesar pentru „fazarea” proiectelor sau declararea lor ca nefuncționale; de asemenea, având o componentă importantă de fonduri care încă mai sunt de absorbit, ar trebui de notat că 1 noiembrie 2022 este termenul de lansare pentru apelul de proiecte pentru eficiență energetică (școli, spitale, transport public, iluminat public, etc.), gen de proiecte care ar trebui să ajute la gestionarea fondurilor pentru utilitățile publice la nivel local, acești bani fiind din perioada de programare 2014-2020, și reprezentând o alternativă la gestionarea consumurilor proprii de la nivel local pe zona de servicii publice; în ceea ce privește componenta de comercializare, există un grant de 15 milioane de euro, cu 55% cofinanțare, deci aici trebuie decis în cunoștință de cauză; în opinia sa, o astfel de investiție este aducătoare de venituri, și chiar s-ar putea profita de partea de investiție.

DI Alin-Adrian NICA, președintele DR-CoR, a ținut să menționeze că facilitățile sunt limitate la anumite tipuri de investiții, cum ar fi panourile fotovoltaice și eolienele; dar mai există și alte tipuri de investiții în resurse neconvenționale, cum ar fi pompele de căldură, sau, de exemplu, cum ar fi inițiativa pilot de la Timiș, de extragere a căldurii din rocile fierbinți aflate la o adâncime de aproximativ 2.000 m, un astfel de proiect nefiind acoperit de acest program.

Doamna secretar de stat Carmen Moraru, Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene, care l-a însoțit pe dl ministru Boloș la întâlnirea cu membrii DR-CoR, a precizat că în program a fost inclusă sursa geotermală, fiind adevărat că nu s-au gândit la astfel de proiecte precum cel menționat de dl Nica.

Membrii delegației, dl Alin-Adrian Nica, dna Daniela Cîmpean, dl Stefan Ilie, au insistat asupra necesității eliminării limitărilor surselor de energie, lăsând posibilitatea accesării programului și pentru alte metode, cu atât mai mult cu cât acestea dovedesc că au un caracter inovativ.

Doamna secretar de stat Carmen Moraru a precizat că a fost o întreagă discuție în spațiul public pentru ghidul final, care nu este încă publicat; ceea ce a fost publicat a fost doar un proiect, care a avut ulterior multe îmbunătățiri, fiind eliminate o serie de neconcordanțe, și fiind operate o serie de simplificări, în baza propunerilor primite din partea autorităților locale; ghidul final nu este în dezbatere, ci doar în faza de consolidare, urmând să fie publicat la sfârșitul săptămânii (13-14 octombrie 2022); apelul se va deschide la începutul lunii noiembrie 2022, dat fiind că STS, care gestionează platforma, este copleșit de câte

apeluri sunt deschise; de asemenea, textul ghidului trebuie armonizat cu textul ordonanței de urgență.

DI Cionca-Arghir, președintele CJ Arad, a întrebat dacă companiile de apă nu pot fi eligibile pentru finanțare, răspunsul doamnei secretar de stat, Carmen Moraru fiind că pentru acestea există un apel separat, de 75 milioane de euro din surse regenerabile, și 25 de milioane de euro pentru digitalizare, fiind publicat ghidul pentru consultare chiar zilele trecute; cofinanțarea pentru aceste proiecte va fi de 100%.

DI Adrian Teban, primarul orașului Cugir, a ridicat problema orașelor mici și a legăturii dintre rural și urban - mic urban, și a reamintit că pe data de 13 octombrie vor organiza un eveniment în cadrul Săptămânii Europene a Regiunilor și Orașelor, cu asociații ale orașelor din Croația, Germania și Franța. El a solicitat domnului ministru susținerea demersurilor lor, deoarece abordarea Comisiei europene „fără asfalt” și finanțarea doar a drumurilor pe care circulă mașini electrice sau autobuze, nu este sustenabilă pentru orașele cu mai puțin de 50.000 de locuitori. Comisia ar trebui convinsă că pentru astfel de orașe să avem o abordare mai simplificată și mai funcțională.

DI ministru a confirmat că pe POR sunt foarte puțini bani, singura variantă, dar cu bani foarte puțini, este utilizarea obiectivului de politică 5, adică „Europa mai aproape de cetățeni”; practic, la nivel național avem nevoie de complementaritate și cu programul Anghel Saligny, dacă și când se va implementa, dar pe viitor se pot modifica programele operaționale, acum fiind prea avansate.

Doamna Tulbure, primarul orașului Seini, a solicitat informații despre data deschiderii noilor POR-uri, dl ministru precizând că luna aceasta și cel târziu începutul lunii viitoare POR-urile ar trebui să fie aprobate; asta ar presupune că ghidurile ar putea fi lansate în consultare publică în perioada decembrie – ianuarie – februarie, deci în trimestrul I 2023 vor fi aprobate, urmând ca apoi să poată fi lansate apelurile de proiecte; dna Tulbure și-a exprimat dezamăgirea, apreciind că este foarte târziu.

Doamna Aurelia Fedorca, primarul orașului Negrești-Oaș, a menționat că s-au pregătit pentru proiectele pentru independență energetică și că au discutat cu specialiștii despre distanța dintre racord și locul de amplasare a panourilor, care nu ar trebui să fie mai mare de 200 m; ei au o parcelă destul de mare unde ar putea fi montate panourile solare, dar problema este că trebuie să intre în rețea curentul electric și să se compenseze apoi, dar tot pentru consumul propriu, pe raza UAT, în care ar putea să intre inclusiv iluminatul public. Nu știe dacă tehnic este posibil, sau de ce nu s-a ținut cont de această limitare a distanței, cu atât mai mult cu cât există mai multe unități școlare în proximitate, dar acoperișurile nu permit montarea panourilor.

DI ministru a sugerat o atenție deosebită la partea tehnică, deoarece există două tipuri de soluții la nivelul circuitului intern; una dintre ele este aceea de a nu intra în sistemul național de transport și distribuție, ci pur și simplu energia produsă se stochează și se preia în consumurile comunității. Este drept că acea limitare la 200 m, de care dumnealui nu are cunoștință, ar îngreuna soluția tehnică, deoarece racordul este foarte scump (dar care este

eligibil pentru finanțare), iar el crede că nu există această limită de 200 m, proiectantul stabilind unde face racordul și ce soluție tehnică adoptă.

Președintele delegației, dl Alin-Adrian Nica, l-a rugat pe dl ministru să explice care este situația cu „jaloanele” care trebuie îndeplinite până la sfârșitul lunii pe PNRR și dacă se va reuși atingerea lor. Dl ministru Boloș a precizat că au mai rămas 2 jaloane la capitolul energie (ajutorul de stat și stocarea resurselor) și unul la ministerul turismului (datorită amânării unei soluții la Curtea Constituțională).

De asemenea, dl Nica a rugat-o pe E.S. dna Iulia Matei să explice cam ce șanse ar avea România de a obține o decizie favorabilă pentru aderarea la spațiul Schengen la Consiliul JAI din decembrie. Dna ambasador a precizat că la acest moment nu este nimic sigur, dosarul fiind încă în lucru la nivel european, doar cu o săptămână sau două înainte de Consiliu fiind stabilită agenda. O serie de membri ai UE au tendința de a lega acest dosar de raportul MCV, două dosare care nu au nicio legătură unul cu altul, aderarea la Schengen făcându-se doar în baza acquis-ului Schengen. Dacă alții vorbesc de MCV și de legile justiției, asta este o altă discuție pe care România a combătut-o permanent.

In continuarea ședinței delegației, au fost discutate punctele rămase pe ordinea de zi, respectiv:

1. **aprobarea ordinii de zi**: ordinea de zi a fost aprobată.

2. informare privind **prezența membrilor**:

Nr.	Membru titular	Mandatul politic	Grupul politic	Structura asociativă	Membru supleant delegat	Mandatul politic	Grupul politic	Structura asociativă
1.	ARSENE Ionel	Președinte – Consiliul Județean Neamț	PSE	UNCJR	FEDORCA Aurelia	Primar – Orașul Negrești Oaș	PSE	AOR
2.	BORBOLY Csaba	Președinte - Consiliul Județean Harghita	PPE	UNCJR				
3.	CÎMPEAN Daniela	Președinte – Consiliul Județean Sibiu	PPE	UNCJR				
4.	DRĂGHICI Emil	Primar – Comuna Vulcana-Băi	AE	ACoR	ILIE Stefan	Primar – municipiul Tulcea	PPE	AMR
5.	NEAGU Petre - Emanoil	Președinte – Consiliul Județean Buzău	PSE	UNCJR	CIONCA-ARGHIR Iustin-Marinel	Președinte – Consiliul Județean Arad	PPE	UNCJR

6.	NICA Alin-Adrian	Președinte – Consiliul Județean Timiș	PPE	UNCJR				
7.	TEBAN Adrian	Primar – orașul Cugir	PPE	AOR				
8.	TULBURE Gabriela – Florica	Primar – orașul Seini	PSE	AOR				
9.	URSĂCIUC Marius	Primar – orașul Gura Humorului	RE	AOR				

Președintele delegației a precizat faptul că membrii ACoR sunt absenți deoarece sunt plecați într-o delegație în Coreea de sud, la o reuniune a UCLG (Congresul Mondial și Summit-ul Liderilor Locali și Regionali).

3. Aprobarea **procesului verbal al ședinței delegației din 29 iunie 2022**: aprobat.
4. Prezentarea succintă a **raportului de activitate a precedentului președinte al delegației naționale, dl Adrian Teban**, primarul orașului Cugir: membrii au luat notă prin intermediul grupului WhatsApp.
5. **Aprobarea Hotărârii privind modificarea referirilor la Regulamentul de Procedură al CoR din Regulamentul de Organizare Internă (R.O.I.) al delegației, și eliminarea unei anexe**: membrii au luat notă prin intermediul grupului WhatsApp.
6. **Stabilirea sarcinilor membrilor Comitetului „Trio”**, în baza Art. 5.3 din R.O.I. actualizat (anexat) conform Hotărârii nr. 7 din 13 iulie 2022 privind instituirea, la nivelul delegației, a unui Comitet de coordonare după modelul de lucru al președinției Consiliului UE (anexată), și ținând cont de Hotărârea nr. 6 din 13 iulie 2022 privind prioritățile delegației României la Comitetul European al Regiunilor pentru mandatul iulie 2022 - ianuarie 2025: membrii ACoR nefiind prezenți, președintele delegației a propus amânarea acestei discuții pentru ședința următoare, sau luarea deciziei prin procedură scrisă. Mențiune: actualul „Trio” ar trebui să fie constituit din membri ai AOR, UNCJR și ACoR.
7. Informare din partea membrilor privind: **amendamentele depuse; proiectele de avize; găzduirea de ședințe externe/seminare/conferințe în 2023**: președintele delegației a informat membrii că a fost numit raportor pentru avizul „Viitorul Parteneriatului Estic din perspectivă locală și regională”, și că va organiza o ședință externă a Comisiei CIVEX la Timișoara în septembrie 2023; dl Borboly Csaba a menționat amendamentele pe care le-a prezentat pentru avizele în discuție la sesiunea plenară, ideea pe care o urmărește în general fiind aceea de a reaminti că există și regiuni mai puțin dezvoltate; dl Adrian Teban a menționat că are și el două amendamente la avizul privind mobilitatea.

De asemenea, președintele delegației a reamintit că dl Emil Boc a preluat președinția Comisiei COTER, precum și faptul că dna Daniela Cîmpean are un aviz extrem de important,

dna Cîmpean oferind în continuare câteva detalii despre baza europeană de date medicale, deja implementată în județul Sibiu, subiect pe care se axează avizul în curs de redactare și care va fi aprobat cel mai probabil la prima sesiune plenară a CoR din 2023.

- 8. Stadiul demersurilor privind solicitarea pașapoartelor diplomatice pentru membrii delegației:** președintele delegației a informat membrii că răspunsul primit a fost negativ, cu toate că legea prevede că ministrul poate să aprobe eliberarea lor și pentru alte persoane decât cele menționate în lege.
- 9. Stadiul demersurilor privind constituirea Grupului de lucru comun cu Republica Moldova la nivelul CoR:** președintele delegației a informat membrii că s-a discutat cu șeful de cabinet al președintelui CoR, rămânând ca Guvernul Republicii Moldova să trimită o scrisoare oficială, după care vor fi urmate procedurile pentru constituirea acestui Grup.
- 10. Informare privind lucrările sesiunii plenare a CoR:** președintele delegației a trecut în revistă subiectele de extrem interes, cum ar fi guvernanta revizuită a spațiului Schengen, schimbările climatice (3 avize), rețelele transeuropene de transport.
- 11. Propunere de organizare a unui eveniment cu ocazia sesiunii plenare din 30 noiembrie – 1 decembrie :** președintele delegației a informat membrii despre inițiativa președintelui Consiliului Județean Maramureș, dl Ionel Bogdan, de a sprijini organizarea unui eveniment dedicat zilei naționale; deocamdată nu a fost identificată cea mai optimă formulă pentru a avea impactul scontat, având în vedere atât multitudinea de întâlniri și ședințe din marja sesiunii plenare, cât și sursele de finanțare, care nu au fost încă identificate; dl Nica a menționat faptul că și județul Timiș ar putea contribui, la fel și dl Adrian Teban; din discuții a reieșit faptul că variantele de locație ar putea fi sediul CoR (Atrium 5) sau sediul Reprezentanței permanente a României pe lângă UE. Președintele delegației a propus continuarea discuțiilor pe grupul WhatsApp în vederea luării unei decizii.
- 12. Informare privind prezența României în cadrul „Săptămânii europene a regiunilor și orașelor”:** președintele delegației a remarcat prezența numeroasă a entităților din România, în creștere față de anii anteriori.
- 13. Stabilirea datei următoarei ședințe a Delegației României la CoR : 30 noiembrie 2022.**

Redactat:

Liliana Mangeac, coordonator – DR-CoR